

aşırı düşük teklif  
açıklamasında yer verilen  
bilgi ve belgeler kapsamında  
sunulan analizlerde öngörülen  
tüm işçilik ücretlerinin  
ihale tarihinde yürürlükte  
olan saatlik asgari ücrete  
eşit olduğu belirlenmiştir.  
Bu itibarla, mevzuatta  
işçilik ücretleri için  
öngörülmüş asgari koşulları  
sağladığı anlaşılan başvuru  
sahibinin aşırı düşük teklif  
açıklamalarının işçilikler  
için öngörülen fiyatların  
makul olmadığı gerekçesiyle  
idarece uygun görülmemesi ve  
bu nedenle başvuru sahibinin

teklifinin reddedilmesi  
işleminde hukuki isabet  
bulunmadığı sonucuna  
varılmıştır.

|                     |                  |
|---------------------|------------------|
| <b>Toplantı No</b>  | : 2016/040       |
| <b>Gündem No</b>    | : 5              |
| <b>Karar Tarihi</b> | : 29.06.2016     |
| <b>Karar No</b>     | : 2016/UY.I-1700 |

**Sikayetçi:**

Göpyol Altyapı Ve İnşaat A.Ş. – Gintek İnşaat Sanayi Turizm Ve Ticaret A.Ş. Ortak Girişimi

**İhaleyi Yapan Daire:**

Karayolları Genel Müdürlüğü 3. Bölge Müdürlüğü

**Basvuru Tarih ve Sayısı:**

27.05.2016 / 32234

**Basvuruya Konu İhale:**

2016/69626 İhale Kayıt Numaralı "Konya- Beyşehir Devlet Yolu İkmal İhalesi Yol Yapım İşİ" İhalesi

**Kurumca Yapılan İnceleme ve Değerlendirme:**

**Karar:**

Üyeler: II. Başkan Şinasi CANDAN, Osman DURU, Köksal SARINCA, Dr. Ahmet İhsan ŞATIR, Oğuzhan YILDIZ

Gopyol Altyapı ve İnşaat A.Ş. – Gintek İnşaat Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş. Ortak Girişimi,  
Turan Emeksiz Sokak Park Sitesi No: 3 B Blok No: 3/2 Çankaya/ANKARA

Horozluhan Mahallesi Ankara Caddesi No: 151 42300 Selçuklu/KONYA

2016/69626 İhale Kayıt Numaralı "Konya- Beyşehir Devlet Yolu İkmal İhalesi Yol Yapım İşi" İhalesi

Karayolları Genel Müdürlüğü 3. Bölge Müdürlüğü tarafından 18.04.2016 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Konya- Beyşehir Devlet Yolu 1kmal İhalesi Yolu Yapım İş'i" ihalesine ilişkin olarak Gopyol Altyapı ve İnşaat A.Ş. – Gintek İnşaat Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş. Ortak Girişimcisi 13.05.2016 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 18.05.2016 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibine 27.05.2016 tarih ve 32234 sayılı ile Kurum kayıtlarına alınan 27.05.2016 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

yası kapsamında yapıla

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, aşırı düşük teklif açıklamasında işçilik için öngörülen birim fiyatların farklılaştırılmaması nedeniyle açıklamalarının uygun bulunmaması işleminin mevzuata aykırı olduğu iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 38'inci maddesinde, ihale komisyonunun verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit ederek bu teklifleri reddetmedense, belirlendiği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli ölçüde düşme tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıların yazılı olarak isteyeceği, imalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması, seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirmesinde kullanacağı avantajlı koşullar, teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirince, bu değerlendirmede sonucunda, açıklamaları yeterli görülen veya yazılı açıklamada bulunmayan istektilerin tekliflerinin reddedileceği, Kurumun, ihale konusunu iş türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilecek usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgutama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklamalar istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti anılan Kanun'un 8'inci maddesinde öngörülen iş değerlerinin yarısından kadar olan hizmet atamaları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değerler altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklamalar istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkili olduğu, ihale komisyonunun bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alacağı hükmüne bağlanmıştır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 38.1'inci maddesinde "İdare, yaklaşık maliyetin hesaplanması sırasında her bir iş kalemi/grubunun yaklaşık maliyete oranını tespit edecektir. Yaklaşık maliyeti oluşturmuş iş kalemleri/grupları tutarlarının bu şekilde sıralandığı ve oranların kamu/kümlatif toplamının da gösterildiği "sıralı iş kalemleri/grupları listesi" ile iş kalemleri/gruplarına ait ayrıntılı analizler ve analiz girdilerinin tutarları itibarıyla küçükten büyüğe sıralanmış halini gösteren "sıralı analiz girdileri tablosu" hazırlanarak yaklaşık maliyet hesap cetveli kapsamında onay onay belgesine eklenecektir. ..." açıklanmıştır.

Aynı Tebliğ'in 45'inci maddesinde ise "-  
45.1.2. Sınır değerin altındaki tekli sahiplerinden yaklaşık maliyetin % 80'lik bölümünü oluşturan iş kalemleri/gruplarına ilişkin ayrıntılar yazılı olarak istenir. Bu çerçevede; istenen açıklamanın niteliği dikkate alınarak, isteklilere beş (5) iş gününden az olmamak üzere makul bir süre verilir.  
45.1.2.1. İhale komisyonunca, (38.1) maddesi kapsamında idarece hazırlanan "Sıralı iş kalemleri/grupları listesi" kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80'lik kısmına giren iş kalemleri/grupları belirlenir. Sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplamda eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubu, sorgulama tabı tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenecektir. Bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için sorgulama yapılmayacaktır.  
45.1.2.2. İhale komisyonu tarafından, açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ait idarece (38.1) maddesine göre oluşturulan "Sıralı analiz girdileri listesi" kullanılarak tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit ve ve altında olan analiz girdileri tespit edilecektir.  
Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemi/grubu analizlerindeki analiz girdilerinin, tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının %3'üne eşit ve altında olanlar için isteklilerden açıklama yapılması istenilmeyecektir.  
Tutarı, kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olması nedeniyle sorgulama tabı tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının kar ve genel gider hariç analiz toplamının %15'ini aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda % 15'lik tutarın aşılmasına neden olan analiz girdisi belirlenecek, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmeyecektir.

Aynı girdinin yaklaşık maliyeti oluşturan birden fazla iş kalemi/grubunun analizinde yer alması halinde bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek analiz toplamının %3'ünün altında kalıp kalmadığına göre işleme yapılır. Herhangi bir analizdeki oranı %3'ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilecektir.

Analizlerdeki işçilik girdisi, tutarları analiz toplamının %3'üne eşit veya altında olsa dahi, açıklama istenilmeyecek girdiler arasında yer alamaz.

45.1.2.3. İhale komisyonu teklifleri aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerden (45.1.2.1) maddesinde belirtilen iş kalemleri/grupları için isteyeceği açıklama ile ilgili yazıda, (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdilerini de belirtecektir.

İstekliler, teklifi kapsamında yer alan iş kalemleri/grupları için hazırlayacakları analizlerde (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de dahil analizlerini oluşturan tüm girdileri göstereceklidir.

45.1.3. İsteklilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap cetveli sunmaları istenmeyecektir. Analizler ve hesap cetveli, Kanunun 38 inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit edilen istekliler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında;

a) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde, toplam teklif bedelini oluşturan iş kalemleri ve/veya iş gruplarına ait miktarlar ve bunlara ait birim fiyatların gösterildiği hesap cetveli ile açıklama istenen iş kalemleri ve/veya iş gruplarının birim fiyatlarına ilişkin ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri,

b) Teklif birim fiyatlı işlerde; açıklama istenen iş kalemlerinin birim fiyatlarına ilişkin olarak ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri sunulacaklardır. Sorgulamaya konu edilmeyen iş kalemleri/grupları için analiz sunulması istenmeyecektir.

45.1.8. Asgari analizler tekli fiyatların ilişkisi olarak yapıldığı aşamada sunduğu analizler, ihale dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanmış fiyat şartlarına veya teknik şartnameye uygun olmayan, analiz fiyat tutarları tekli fiyatların üzerinde olan isteklilere ait tekli fiyatı reddedecektir. Analizler üzerinde yapılan inceleme; carpm ve toplamlarda hesaplama hatası bulunması durumunda, analiz girdilerine ait fiyatlar esas alınarak, hesaplama hatası ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilir. Bu şekilde düzeltilmiş analiz fiyatı, tekli fiyatın üzerinde olan isteklinin tekli fiyatı reddedilir.

45.1.9. İş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı ve/veya ait analizlerde yer alan işçilik fiyatları ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamaz.

45.1.14. Aşırı düşük teklif sorgulaması sonucunda; (45.1.3 – 45.1.13) maddelerine uygun açıklamada bulunmayan, açıklamaları idarece tanınlanan yapıım şartlarına uymayan veya teknik şartnameye aykırı hususlar içeren isteklilerin teklifleri gerekçeleri belirtilmek suretiyle reddedilecektir.  
-” açıklamaları yer almaktadır.

Birim fiyat teklif alınmak suretiyle gerçekleştirilen başvuruya konu ihalede idarece aşırı düşük teklif isteme yazısı ekinde, teklifi aşırı düşük olarak belirlenen istekliler tarafından açıklama sunulması gereken iş kalemleri ile bu isteklilerden açıklama istenilmeyecek olan analiz girdilerinin liste halinde belirtildiği görülmüştür.

Teklifi aşırı düşük olarak tespit edilmek suretiyle açıklama istenen sekiz istekliden altısının açıklama sunmadığı, diğer iki istekli tarafından sunulan açıklamaların idarece uygun görülmemekle bahse konu isteklilerin teklifinin reddedildiği anlaşılmıştır.

Başvuru sahibinin aşırı düşük teklif açıklamalarının; vasıflı işçilikler ile vasıfsız işçiliklerin tamamı için analizlerde ihale tarihinde yürürlükte bulunan saatlik asgari ücretin öngörülmesi olduğu, oysa Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yayımladığı rayç listesinde vasıflı işçiliklerin vasıfsız işçiliklerden ayrı tutularak fiyatlandırıldığı, dolayısıyla teklifte önen arazden işçilik kalemleri için öngörülen fiyatların makul olmadığı gerekçesiyle idarece uygun görüldüğü belirtilmiştir.

Anılan Tebliğin 45.1.9'uncu maddesinde asrısı düşük kievatı kapsamında sunulan analizlerde yer alan işçilik fiyatlarının ailen tarhinde yürürlükte olan saatlik asrısı ücretin altında olamayacağı belirtilmiştir olup bunun dışında işçilik fiyatları ile ilgili mevzuatta bir düzelenme yer almamaktadır. Dolayısıyla, analizlerde yer verilen işçilikler için asrısı vasıfı vasıfı ayırımı gözetilmeksizin öngörülebilecek en düşük fiyat yürürlükteki asrısı ücret olup bunun üzerinde bir işçilik fiyatı öngörülmesi hususu; işin yapılacağı yer ve vıyasa koşulları, iş ve işçiliğin niteliği gibi hususlar dikkate alınmak suretiyle açıklama sunan isteklinin takdirindedir. Bu hususa ilişkin bir belgelendirme zorunluluğu mevzuatta öngörülmemiştir.

İncelenen ihalede, başvuru sahibi tarafından aşırı düşük teklif açıklamasında yer verilen bilgi ve belgeler kapsamında sunulan analizlerde öngörülen tüm işçilik ücretlerinin ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik aşırı ücreti üstü olduğu belirtilmiştir. Bu itibarla, mevzuatta işçilik ücretleri için öngörülmesi aşırı koşulları sağladığı anlaşılan başvuru sahibinin aşırı düşük teklif açıklamalarında işçilikler için öngörülen fiyatların kamu olmalıdır gerekeceği idarece uygun görülmemesi ve bu nedenle başvuru sahibinin teklifinin reddedilmesi işleminde hukuki isabet bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Sonuç olarak, yukarıda belirtilen mevzuata aykırılıkların düzeltici işlemle giderilebilecek nitelikte olduğu tespit edildiğinden, başvuru sahibi Gopyol Altyapı ve İnşaat A.Ş. – Gintek İnşaat Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş. Ortak Girişiminin teklifinin değerlendirmeye alınması ve bu aşamadan sonraki ihale işlemlerinin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince düzeltici işlem belirlenmesine,

Oybirliği ile karar verildi.

|                                      |                               |                               |
|--------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| Handi GÜLEÇ<br>Başkan                |                               |                               |
| Şinasi CANDAN<br>II. Başkan          | Osman DURU<br>Kurul Üyesi     | Köksal ŞARINCA<br>Kurul Üyesi |
| Dr. Ahmet İhsan ŞATIR<br>Kurul Üyesi | Oğuzhan YILDIZ<br>Kurul Üyesi |                               |